

Силабус курсу:

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	Магістр
<i>Спеціальність:</i>	Облік і оподаткування
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	Осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	іспит

Автор курсу та лектор:

д.е.н. проф. Клюс Юлія Ігорівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
завідувачка кафедри обліку і оподаткування

klius@snu.edu.ua

електронна адреса

+380505610453

телефон

посада

Viber за номером
телефону

месенджер

407ГК аудиторія кафедри
ОбОп

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» вивчає теорію, методологію, практику формування облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління підприємством для оцінки, прогнозування, контролю, аналізу альтернативних варіантів управлінських дій з метою підвищення ефективності господарювання, примноження майна власника, створення доданої вартості. Дисципліна спрямована на здатність до підготовки та використання облікової інформації як основи для прийняття управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством, впроваджувати політику підвищення ефективності результативності та соціальної відповідальності бізнесу, формулювати завдання, розробляти методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства. Методологічною основою дисципліни є загальнофілософські, та загальнонаукові принципи: діалектична логіка, порівняння, аналіз, синтез. Усе це і обумовлює актуальність вивчення навчальної, дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством».

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: теорію, методологію, практику формування облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління підприємством; теоретичні, методичні та практичні засади використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела в управлінні підприємством; порядок формування бухгалтерської звітності для управління підприємством; сутність професійного судження та порядок його застосування в бухгалтерському обліку.

вміти: класифікувати облікову інформацію, будувати систему бухгалтерського обліку для потреб управління; організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, управляти якістю бухгалтерського обліку, контролювати якість облікової інформації; здійснювати підготовку бухгалтерської звітності, визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, консультувати управлінський персонал підприємства щодо облікової інформації, розробляти форми управлінської бухгалтерської звітності; формувати управлінську бухгалтерську звітність для управління економічним об'єктом; оцінювати інформаційні потреби користувачів, якість облікової інформації та бухгалтерську звітність; застосовувати техніки та методики надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством.

Передумови до початку вивчення:

Навчальний курс базується на знаннях, здобутих при вивченні таких дисциплін, як Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях фінансового обліку, управлінського обліку, аудиту, організації бухгалтерського обліку, менеджменту, економіки підприємства, фінансів, права.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни “Бухгалтерський облік в управлінні підприємством” є формування системи знань з формування облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають професійні компетентності, а саме:

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК01).

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК02).

Здатність працювати в команді (ЗК03).

Здатність працювати автономно (ЗК04).

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК06).

Здатність бути критичним та самокритичним (ЗК07).

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК08).

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК09).

Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК10).

Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій (ЗК11).

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.(ЗК13).

Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці (СК01).

Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв’язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування (СК02).

Здатність до відображення інформації про господарські операції суб’єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення (СК03).

Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб’єктів господарювання (СК04).

Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень (СК05).

Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп’ютерних технологій (СК06).

Ідентифікувати та оцінювати ризики недотримання управлінських цілей суб’єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів (СК08).

Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов’язків (СК10).

Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. (СК11).

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень (ПР04)

Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації (ПР08)

Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття (ПР17).

Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві. (ПР18).

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством.	денна 2/0/2 заочна 1/0/0,3	Поняття облікової інформації. Класифікація облікової інформації. Способи накопичення, обробки та узагальнення інформації для прийняття управлінських рішень.	Презентації, практичні вправи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
2	Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством.	денна 4/0/4 заочна 1/0/0,3	Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління. Межа в якій бухгалтерський облік відображає свій предмет. Принцип автономності. Конкретизація предмета бухгалтерського обліку в об'єкті управління. Фінансова класифікація господарських фактів — явищ і процесів — в управлінні	Презентації, практичні вправи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
3	Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами підприємства, сутність і значення. Види звітності. Підготовчі роботи до складання фінансового звіту.	Презентації, практичні вправи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
4	Організаційна побудова бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.	денна 3/0/3 заочна 0,5/0/0,2	Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих принципів. Фактори, що впливають на організаційну побудову бухгалтерського фінансового обліку в управлінні підприємством. Визначення центрів затрат і центрів відповідальності. Поглиблена класифікація затрат для побудови внутрішньогосподарського обліку.	Презентації, практичні вправи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
5	Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Види оцінок витрат в залежності від їхньої класифікації. Теперішня та майбутня вартість. Методи оцінювання інвестицій. Порядок розрахунку та використання в управлінні.	Презентації, практичні вправи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
6	Інструментарій бухгалтерського обліку та	денна 2/0/2	Концептуальні основи методології побудови бухгалтерського обліку. Користувачі та їхні вимоги до облікової	Презентації, практичні вправи,

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	звітності в управлінні підприємством.	заочна 0,5/0/0,2	інформації про господарство, його стан і зміни стану. Принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні, прийняті у міжнародній практиці. Загальна структура методології побудови бухгалтерського обліку в управлінні.	ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
7	Облікова політика в ціноутворенні..	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Основні фактори, що впливають на рішення з ціноутворення. Підготовка облікової інформації до розрахунку цін. Ціноутворення затрати – плюс. Ціноутворення спеціальних заказів. Цільове ціноутворення.	Презентації, практичні справи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
8	Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.	денна 4/0/4 заочна 0,5/0/0,2	Загальна побудова обліку пасиву (капіталу). Побудова обліку власного капіталу (власності засновників). Побудова обліку залученої чужої власності (чужого капіталу): зобов'язань за контрактом.. Облік тимчасово залученого суспільного капіталу до проведення розрахунків	Презентації, практичні справи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
9	Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Сутність системи збалансованих показників. Вибір показників та порядок їх розрахунку.	Презентації, практичні справи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
10	Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Види екологічних проблем підприємства. Формування облікової інформації для прийняття рішень з екологічних питань. Розрахунок екологічного збитку.	Презентації, практичні справи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
11	Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Інформація щодо соціальних рішень, Порядок накопичення облікової інформації, що необхідна у вирішенні соціальних проблем.	Презентації, практичні справи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
12	Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.	денна 4/0/4 заочна 0,5/0/0,2	Види ризиків підприємства. Підготовка інформації для підготовки інформації з їхнього уникнення.	Презентації, практичні справи, ситуаційні завдання, тести,

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
				індивідуальні завдання
13	Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	денна 4/0/4 заочна 0,5/0/0,2	Вимоги до якості облікової інформації. Процедури забезпечення якості облікової інформації.	Презентації, практичні вправи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання
14	Використання показників фінансової звітності в управлінні підприємством.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,2	Аналіз фінансової звітності. Загальні положення. Методика розрахунку основних економічних показників фінансового стану та результатів діяльності підприємства.	Презентації, практичні вправи, ситуаційні завдання, тести, індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна література

1. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник [за заг. ред. П. О. Куцик; П. О. Куцик, В. І. Бачинський, О. А. Полянська, С. І. Головацька, М. В. Корягін]. – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. – 282 с.
2. Корягін М. В. Формирование стоимости предприятия в системе бухгалтерского учета : [монографія] / М. В. Корягин. - LAP : Lambert Academic Publishing, 2013. – 312 с.
3. Корягін М. В. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: [монографія] / [за заг. ред. д.е.н., проф. М. Г. Білопольського] ; [Макіївський економ.-гуманіт. ін.-т]. – Донецьк : Східний видавничий дім, 2012. – 372с.
4. Корягін М. В. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції : [монографія] / М. В. Корягін. – Львів : ЛКА, 2012, – 389с.
5. Куцик П.О. Управлінський облік операційної діяльності підприємств оптової торгівлі : монографія / П. О. Куцик, В. І. Бачинський, О. А. Полянська.
6. Кузнецова С. А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : [навч. посіб.] / С. А. Кузнецова ; [Таврійський держ. агротехнологічний ун-т]. - Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2008. - 230 с.
7. Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: [монографія] / П. О. Куцик, М. В. Корягін. – Львів : ЛКА, 2015. – 239 с.
8. Куцик П. О. Економіко-математичне моделювання в управлінні витратами та собівартістю послуг // Бухгалтерський облік, контроль і аналіз: проблеми теорії та методології : [монографія] / [під заг. ред. проф. Бутинця Ф. Ф.]. – К., 2013. – 605 с. – С. 509-522.

Додаткова література

9. Аверчев И. В. Управленческий учет и отчетность. Постановка и внедрение / И. В. Аверчев. – М.: Рид Групп, 2011. – 416 с.
10. Бачинський В. І. Внутрішньогосподарський оперативний облік і контроль у системі управління діяльністю виробничих підприємств [монографія] / Бачинський В. І., Кошкарів С.А., Куцик П.О. - Чернівці. Золоті литаври, 2012. - 264 с.
11. Бачинський В. І. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність підприємств: теоретичні аспекти та практика застосування / В. І. Бачинський // Вісник Національного університету “Львівська політехніка” № 578. – Львів : НУЛП, 2007.
12. Бачинський В. І. Использование элементов экономико-математического моделирования в управлении производственными затратами горно-обогатительных предприятий / В. І. Бачинський, К. І. Кузьмінська // Экономика и управление: анализ тенденций и перспектив развития: сборник материалов VI международной научно-практической конференции / под ред. С. С. Чернова. - Новосибирск: Издательство ЦРНС, 2013. - 309 с. - С. 197-207
13. Білокомірова Я. М. Інформаційне забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності / Я. М. Білокомірова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 308-312
14. Бондар М. Облікова-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю / М. Бондар // Економічний аналіз: збірник наукових праць кафедри економічного аналізу ТНЕУ. – 2010. – № 6. – С.13-16.
15. Боримська К. П. Реалізація концепції інформаційної безпеки підприємництва в спектрі системи бухгалтерського обліку / К. П. Боримська // ВІСНИК ЖДТУ. – 2013. – № 1 ((63)). – С. 33- 38

16. Борисова Л. И. Стратегический управленческий учет / Борисова Л. И., Вахрушина М. А., Сидорова М. И. – М. : Рид Групп, 2011. – 192 с.
17. Вахрушева О. Б. Управленческий учет / О. Б. Вахрушева. – М. : Эксмо, 2010. – 224с.
18. Воронова Е. Ю. Управленческий учет: [Учебник] / Е. Ю. Воронова. – М. : Юрайт, 2012. - 551 с.
19. Галатенко В. А. Основы информационной безопасности / В. А. Галатенко. – М.: Изд-во "Интернет-университет информационных технологий – ИНТУИТ.ру", 2003. – 280 с.
20. Гаррисон Р. Управленческий учет / Гаррисон Р., Норин Э., Брюэр П. – Санкт-Петербург : Питер, 2010. - 592 с.
21. Герасимова Л. Н. Управленческий учет. Теория и практика / Л. Н. Герасимова. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2011. – 508 с.
22. Голов С. Ф. Управлінський облік : [підручник] / С. Ф. Голов. – К. : Лібра, 2003. – 704 с.
23. Гнилицька Л. В. Напрями удосконалення облікової системи з метою забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання / Л.В. Гнилицька // Комунальне господарство міст. – 2011. – № 10. – С. 144-153
24. Гнилицька Л. В. Проблеми та шляхи вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства / Л. В. Гнилицька // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 10. – С. 23.
25. Головацька С. І. Моделювання та аналіз операційних та стратегічних рішень в системі управління підприємств з транспортування нафти і газу / С. І. Головацька, Н. Р. Масик // Науковий вісник Національного Лісотехнічного університету № 15.4. – 2005. – С.96-99
26. Гончар О. В. Забезпечення якості статистичної інформації: методологія та організація : монографія. / О. В. Гончар – К.: ВПД "Формат". – 2011. – 372 с.
27. Дикий А.П. Порядок забезпечення безпеки бухгалтерської інформації в умовах застосування сучасних комп'ютерних технологій // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source>
28. Друри К. Управленческий и производственный учет : [учебник] / К. Друри. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 562 с.

Інформаційні ресурси.

<http://www.mon.gov.ua> - сайт міністерства освіти і науки України

<http://www.snu.edu.ua> - сайт Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля

Методичне забезпечення

Опорний конспект лекцій; методичні матеріали для проведення самостійної роботи; навчально-методичний комплекс дистанційного курсу дисципліни.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Таблиця 1

Оцінювання курсу для студентів денної форми навчання

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Заліковий тест	30
Разом	100

Таблиця 2

Оцінювання курсу для студентів заочної форми навчання

Активність роботи на практичних завдань	Виконання і захист контрольної роботи	Заліковий тест	Сума
10	40	50	100

Таблиця 3

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	зараховано
82-89	B (вище середнього рівня з кількома помилками)	
74-81	C (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
64-73	D (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	
60-63	E (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті

Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику та обсяг навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus, Дія.Освіта або інших ресурсах.

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом директора інституту.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Вимоги до студента:

- бути присутнім в аудиторії згідно розкладу та часу проведення занять;
- залишати аудиторію з дозволу викладача;
- не заважати викладачу проводити заняття.
- бути підготовленим відповідно до тем курсу;
- виконувати вимоги та своєчасно проходити контрольні заходи.